

Bc. Adéla Vašková:

Samira Bellil: *Dans l'enfer des tournantes* – komentovaný překlad díla rozšířený o analýzu problematiky překladu a recepce děl z oblasti tzv. literatury „beurs“

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav translatologie
Posudek vedoucího práce na magisterskou diplomovou práci

Bc. Adéla Vašková:

Samira Bellil: *Dans l'enfer des tournantes* – komentovaný překlad díla rozšířený o analýzu problematiky překladu a recepce děl z oblasti tzv. literatury „beurs“
(Samira Bellil: *Dans l'enfer des tournantes* – commented translation extended by analysis of translation complexities and reception of literature of the „beurs“)

Předložená magisterská diplomová práce obsahuje překlad vybraných kapitol z knihy francouzské autorky Samiry Bellil, *Dans l'enfer des tournantes*. Překlad je doplněn komentářem zvolené překladatelské strategie a složitějších řešení při převodu textu do češtiny. Vzhledem k tomu, že se jedná o dílo z oblasti tzv. literatury „beurs“, jež je v českém prostředí neznámá (žádné z děl těchto autorů dosud nebylo přeloženo do češtiny a není na českém knižním trhu dostupné), diplomantka tento literární proud charakterizuje, představuje hlavní jména jeho autorského zázemí a přibližuje kontext vzniku a specifikum vydávání knih s touto tematikou, včetně kritických a čtenářských ohlasů ve Francii.

Stěžejní částí práce je překlad (s. 7 až 55). Jeho pořízení předcházela poměrně složitý proces hledání adekvátního tvaru v češtině, který diplomantka zevrubně přibližuje v komentáři, a to zejména na s. 76 až 81, kde se věnuje jak obecné charakteristice zdrojového textu a potřebě přiblížit se v češtině jeho celkovému nasazení, tak vybraným jednotlivým detailům, jejichž řešení se odrazilo právě i ve výsledném vyznění překladu jako celku.

Adéla Vašková správně uvažuje o nutnosti vyhnout se nevhodné bulvarizaci textu, popisuje také, že podobné knihy mohou lákat především svým skandálním obsahem a potenciální čtenáře případně zklamat tím, že mají spíše dokumentární, a nikoli výsostně literární tvar. I v tom tkví nebezpečí překladu: diplomantka si všímá toho, že zdrojový text není dílem zkušené spisovatelky a prošel zřejmě spíše namátkovou, nedostatečnou či nepoučenou redakcí, jež vede k jeho roztržitosti (nerovnováha v explicitacích, ne vždy podložené a někdy zbytečné grafické znázorňování určitých výrazů, kontrast užití „literárního“ slovesného času a velmi příznakového lexika atd.). Vzhledem k tomu, že jde o akademickou práci, překladatelka často upřednostňuje co neadekvátnější řešení, ačkoli v běžné praxi překladatelské práce by si jistě mohla dovolit větší odstup od originálu.

Povinné součásti práce: Práce obsahuje všechny požadované součásti, je odpovídajícím způsobem strukturovaná a formálně upravená. Metodický postup zpracování odpovídá potřebám zkoumané problematiky. Diplomovou práci uvádí Abstrakt a výčet Klíčových pojmů, zakončuje ji povinné shrnutí (Závěr) a podrobná Bibliografie.

Formální zpracování: Práce má jasnou strukturu, je logicky rozdělena do kapitol a podkapitol – zvolené dělení sleduje postup bádání. Text je zpracovaný přehledně, bez formálních nedostatků: překlady nebo jiné typografické nedostatky práce obsahuje v akceptovatelné míře, zdroje jsou citovány správně, výjimečně se objevují drobnosti – na s. 6, 56, 57, 58, 59, 63, 64, 66, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 74, 77, 78, 79, 80, 88, 92, 95, dále viz opravy vepsané v tištěné verzi práce). Komentované jevy v příkladech měly být pro přehlednost graficky zvýrazněny. Indexy poznámek pod čarou – nesjednoceno uvádění před či za typografickým znaménkem (viz např. s. 58, 62 ad.). Stylistická úroveň práce je pěkná – diplomantka jasně a precizně formuluje, přehledně a logicky argumentuje.

Náměty k obhajobě

- návrh překladu názvu knihy?
- subjektivní názor na čtenářskou atraktivitu tohoto díla v ČR, případně jiného z románů zmiňovaných v charakteristice literatury „beurs“?

Hodnocení práce

Adéla Vašková ve své diplomové práci poměrně podrobně představuje tzv. literaturu „beurs“ a její specifikum. To je pro ni posléze východiskem pro vypracování promyšlené strategie překladatelského přístupu k textům tohoto rázu. Pro dosud nezkušenou překladatelku to nebyl snadný úkol – vedle toho, že se musela vyhnout obvyklým začátečnickým chybám, v tomto případě měla před sebou i velkou výzvu v podobě takřka pionýrského úkolu, jehož záměrem bylo co možná nejlépe zachovat specifikum zdrojového textu, avšak s ohledem na prostředky dostupné v jiné, domácí kultuře, v jiném jazyce a v jiném sociálním i samozřejmě i literárním kontextu. Rámcově lze předloženou strategii považovat za adekvátní, a vlastně jedinou možnou. V dodržení zvoleného nasazení textu lze jistě najít ještě drobné nedostatky, způsobené

Bc. Adéla Vašková:

Samira Bellil: *Dans l'enfer des tournantes* – komentovaný překlad díla rozšířený o analýzu problematiky překladu a recepce děl z oblasti tzv. literatury „beurs“

zejména tím, že popisované prostředí je překladatelce sociálně a zkušenostně přece jen vzdálené. Jako text nabízený potenciálnímu nakladatelství však překlad zcela obstojí, jeho další podoba by se pravděpodobně ještě vyvíjela, vycházela by z komunikace s příslušným redaktorem.

Diplomantka pracovala s poměrně širokým záběrem odborné literatury jak literárně-historické, tak literárně-vědné a translatologické (model Ch. Nordové, postupy, které popsali J.-P. Vinay a J. Darbelnet, a dále J. Levý, A. Popovič, při hledání správného nasazení v češtině zejména práce R. Janouškovcové, P. Sgalla a J. Hronka). Adéla Vašková tak prokázala, že má nejen předpoklady pro práci literárního překladatele, ale má také potřebný přehled ve zvoleném oboru a dokáže své poznatky aplikovat v individuálním badatelském úkolu.

Diplomovou práci Adély Vaškové doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci známkou **výborná**.

Praha, 7. 9. 2016

PhDr. Jovanka Šotolová, Ph.D.
vedoucí práce